Влада — Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України ◆ № 158 (408) ◆ Четвер, 20 серпня 1992 року ◆ Ціна 1 крб.

ЛАМАТИ — НЕ БУДУВАТИ,

або Що таке конверсія в дії

Як уже повідомлялося, Україна однією з перших розпочала ліквідацію частини озброєнь згідно з Договором про звичайні збройні сили в Європі. З 18 серпня по 17 вересня на підготовлених заводах у Житомирі, Києві, Львові, Миколаєві та Харкові під міжнародним контролем буде демонтовано і знищено значну кількість танків, бронемашин та артилерійських систем, передбачену для України цим Договором.

Так, у Львові триває ліквідація першої партії — 21 танка Т-55.

НА ЗНІМКУ: конвеєр Львівського ремонтного заводу бронетанкової техніки запрацював «у зворотному напрямку».

Фото Валерія СОЛОВЙОВА.

Указ Президента України

Про присвоєння військового звання

Присвоїти військове звання генерал-полковника:

генерал-лейтенанту Марчуку Євгену Кириловичу — Голові Служби безпеки України.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
19 серпня 1992 року

ВРУЧЕНО ВІРЧІ ГРАМОТИ

Дедалі більше послів іноземних держав влаштовуються в столиці незалежної України Києві. Учора в Білому залі Маріїнського палацу Апостольський Нунцій Ватикану в Україні архієпископ Антоніо Франко вручив вірчі грамоти Президентові нашої держави Леонідові Кравчуку.

Після закінчення офіційної церемонії відбулася розмова Президента України й Апостольського Нунція, під час якої обговорено питання, що становлять обопільний інтерес.

ДО ВІДОМА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

Реєстрація народних депутатів України, які прибувають на урочисте засідання Верховної Ради України і уряду України, присвячене Дню незалежності України, проводиться 20, 21 і 22 серпня 1992 року в Будинку Верховної Ради України по вулиці М. Грушевського, 18/2. Вхід з 9-го під'їзду, телефон 293-06-79.

УГОДИ Й НЕЗГОДИ

18 серпня наша газета опублікувала Угоду, підписану між урядом і профспілковими об'єднаннями України на друге півріччя поточного року. А за день до того оголосили голодовку лідери п'яти українських профспілок, які називають себе вільними (вони представляють гірників, працівників цивільної авіації та авіапромисловості, залізничників). Вони вважають, що переговорний процес між профспілками та урядом є чисто формальним.

СВАВІЛЛЯ КАСАТОНОВА

Як стало відомо з достовірних джерел, командуючий Чорноморським флотом адмірал Ігор Касатонов видав наказ про звільнення зі служби до 1 вересня всіх офіцерів, прапорщиків та мічманів, які склали присягу на вірність народові України.

Уже звільнено з посад велику групу військовослужбовців Кримської військово-морської бази, бригади підводних човнів та бригади морської піхоти. Касатонов заявив, що не потерпить українських настроїв в бригаді надводних кораблів, а командира цього підрозділу капітана I рангу Олександра Безмельцева буде звільнено. Адмірал вважає, що пора, мовляв, виконати вимогу офіцерських зборів і підняти на всіх кораблях Чорноморського флоту андріївські прапори.

Командуючий ВМС України віце-адмірал Борис Кожин уже раз заявив, що все це — грубе порушення Ялтинської угоди, підписаної Президентами України та Росії.

УКРАЇНА і Колумбія встановили дипломатичні відносини на рівні посольств. Протокол про це підписали 18 серпня в Нью-Йорку надзвичайні і повноважні посли постійний представник України при ООН Віктор Батюк і постійний представник Колумбії при ООН Луїс Фернандо Хамарільйо.

У протоколі зазначається, що сторони вирішили зробити це, керуючись обопільним прагненням розвивати відносини дружби і співробітництва між двома країнами в політичній, торговельно-економічній та інших галузях.

При підписанні протоколу було висловлено упевненість, що встановлення дипломатичних відносин між Україною і Колумбією відповідає інтересам обох держав і сприятиме зміцненню міжнародного співробітництва і загального миру.

— За вашу і нашу свободу —

СУВЕРЕННА І ПРАВОВА

Як ви ставитеся до незалежної України? З таким запитанням наш кореспондент звернувся до кількох депутатів Верховної Ради Латвійської Республіки. Ось їх відповіді.

Едуард АБОЛТИНЬШ:

— У наших країнах відбуваються, по суті, одні й ті самі процеси. Адже народний фронт народився у Прибалтиці, а потім з'явився на Україні. Реальне життя вже не раз підтверджувало: ми не можемо жити одна без одної.

Григорій МОРОЗЛІ:

— Ми за незалежну Україну. Але щоб у ній, на відміну від Латвії, була реальна рівноправність для всіх жителів, не були знехтувані будь-чиї права та інтереси.

Латиші, які живуть на Україні, українці, які живуть у Латвії, повинні мати подвійне громадянство і відповідне право пересуватися територією обох держав без віз і особливих запрошень.

Геннадій РОМАШОВ:

— Та незалежність, яка сьогодні формується у ряді республік колишнього Союзу, має у своїй основі переважно руйнівні процеси. Це стосується і Латвії, і України. Якщо ж націоналістичні тенденції в наших двох країнах будуть так само інтенсивно розвиватись, як це відбувається нині, то вони опиняться у безвиході.

ВІД АРАРАТУ ДО КАРПАТ

24 серпня народ України відзначатиме День незалежності. З нагоди цього свята ми хотіли б поздоровити народ дружньої нам держави, побажати йому успіхів в усіх починаннях. Хочу підкреслити, що Вірменія з великим інтересом спостерігає процеси, які відбуваються в Україні, зокрема у плані національного відродження, вирішення політичних та економічних проблем.

Ми з оптимізмом розцінюємо стан і перспективу вірмено-українських відносин і переконані, що вони розвиватимуться інтенсивно. Нині вже створені проекти договорів про міждержавні відносини і культурне співробітництво наших країн. Ці документи опрацьовуються і найближчим часом будуть підписані.

Юрій ПЕТРОСЯН,
секретар відділу держав СНД МЗС Республіки Вірменія.

РІК СЕРЙОЗНОЇ ПРАЦІ

З прес-конференції Президента України Л. Кравчука 18 серпня 1992 року

Передусім вітаю всіх з річницею незалежності, святкування якої вже розпочалося.

Найголовніше, що ми ставимо перед собою,— в ході урочистостей, проаналізувати шлях, який ми пройшли, що нам вдалося зробити, чого ми не змогли зробити з об'єктивних чи суб'єктивних причин.

А тепер прошу запитання.

— Уважаемый Леонид Макарович! Последняя встреча в верхах и Ялтинские соглашения получили высокую оценку в официальных кругах Киева и Москвы. Но вот лидеры Руха, УРП, Конгресса национал-демократических сил очень резко критиковали позицию Украины.

— Насамперед я ставлюсь до критики спокійно, тому що знаю: опозиція для того й існує, щоб критикувати. І справа не в критиці, а в її виваженості, суттєвості. Я не думаю, що наші Ялтинські домовленості з Росією, які є продовженням Дагомиських зустрічей, можна вважати такими, що відійшли від принципової нашої позиції щодо будівництва Збройних Сил і незалежної України. Бо, якщо уважно перечитати цей документ, Угоду, яку ми підписали, то перша стаття якраз констатує той факт, що Росія і Україна мають за цей, перехідний, час збудувати свої флоти: і Український і Російський. Підкреслюю: за перехідний час. Тому що зараз знову почалися різні тлумачення, мовляв, ми будемо жити до 1995 року в такому статусі, а потім тільки розпочнеться поділ флоту. Це неправильна точка зору. Якщо уважно прочитати Ялтинську угоду, то там сказано, що за перехідний період до 1995 року мають бути розв'язані всі проблеми розподілу Чорноморського флоту і утворення Українського і Російського флотів на базі Чорноморського флоту колишнього СРСР.

Наші політичні партії, які виступили із заявами, уважно не прочитали цього документа. Їм не вистачало часу для цього. А справа вимагає серйозного аналізу. Тому я до цього ставлюся з такою, скажімо, оцінкою, що це «дитяча» хвороба партії. Вона пройде.

— Успіхи України, наприклад, на міждержавній арені незаперечні. Але на їх фоні все більше видно політичну апатію людей. Чи не було тут промаху демократичних сил, які не змогли пояснити, довести, що стара система не зможе ще довго годувати народ, хоч погано.

І друге запитання. Плюси цього року видно. А які ви бачите мінуси першого року незалежності?

— Ви знаєте, коли Україна проголосила Акт про незалежність, то я сподівався, що створилася дуже сприятлива основа для об'єднання всіх демократичних сил. На жаль, цього не сталося. Навпаки, відбулося їх роз'єднання. І це не випадково. Знову почала діяти стара хвороба, дехто з керівників, політичних лідерів Руху замість того, щоб об'єднати всі сили навколо ідеї будівництва держави, вдався до розколу демократичних сил. Кожен хотів узяти з Руху якусь частину і створити собі «кишенькову» партію в боротьбі за владу сьогодні і на перспективу.

Лідери в боротьбі за лідерство перейшли ту межу, де є інтереси власні і є інтереси України. І почали власні інтереси видавати за інтереси України. Це знову ж таки призвело до розколу сил демократичних. А цим користуються інші сили.

Щодо мінусів, то це наші економічні прорахунки, наша нерішучість і непослідовність у розв'язанні деяких проблем економічного і політичного нашого життя.

— Нині на Заході також занепокоєні розвитком української політичної дійсності. З огляду на це зрозуміло, що одні політичні партії лівішають, інші правішають. Але чи має президентська влада на сьогоднішній день чітко відпрацьовану програму політичних пріоритетів?

— Я не зовсім розумію вашого запитання щодо політичних процесів. Якщо мова йде про державні, то така програма є. Не тільки є, вона перетворюється в життя. Верховна Рада також прийняла і програми, і документи. Може, не всі, може, не в повному обсязі, але давайте будемо відвертими: в цьому складі Верховна Рада зробила немало. Вона проголосила Акт про державну незалежність, прийняла основоположні документи, якими визначаються наші дії — державні, виконавчі, інші.

Щодо політичних партій та їхніх дій, то це не справа Президента. Це справа політичних партій, їхніх програм. Я не збираюся втручатися у внутрішні процеси політичних партій, в їхні позиції. Я тільки хочу, щоб люди знали, що ця позиція на користь України, а ця — ні.

— Як відомо, вже місяць тривають переговори між урядом і консультативною радою вільних профспілок. Вчора там був дуже цікавий випадок. Ввечері п'ятьох лідерів профспілок на руках винесла міліція. Я прошу прокоментувати це. І друге запитання — не тільки як до Президента, а й як до любителя спорту, як до болільника зі стажем. Які нагороди приготував Президент України для наших олімпійців?

— Я знаю, що лідери незалежних профспілок відвідали Кабінет міністрів і зробили заяву про те, що, мовляв, угоди між Президентом, урядом і незалежними профспілками не виконуються або порушуються, й оголосили голодування. Але вирішили це здійснити в приміщенні Кабінету міністрів. Ну ви знаєте, що такі приміщення, як Кабінет міністрів, резиденція Президента, Верховна Рада, є режимними і залишати людей там не тільки ризиковано. Це просто не відповідає нормам таких приміщень. До них звернулися з проханням, щоб вони голодували за межами Кабінету міністрів, але ці лідери не погодились. І тому служба режиму змушена була діяти інакше.

А щодо олімпійців, то ми готуємо відповідні пропозиції про нагороди, про відзнаки. Я думаю, ми зустрінемося з олімпійцями, які здобули велику перемогу, я маю на увазі українську олімпійську команду, і з тими, хто раніше виборював славу для України і тепер передає свій досвід.

— Леонид Макарович, не считаете ли вы, что многие наши экономические беды связаны с тем, что мы слабо используем рычаги государственного регулирования?

И вопрос как к Верховному Главнокомандующему. Насколько вы контролируете перемещение бывшего командного состава наших Вооруженных Сил? Известно, что Альенде был свергнут тогда, когда утратил эту возможность...

— Я й тепер стою на тій точці зору, що держава, в даному разі уряд, виконавча влада не має необхідності і потреби втручатися безпосередньо у виробничі процеси. Але уряд і держава не мають права відмовлятися від регулювання економіки економічними важелями. Це ціни, зарплата, податки, мито, фінансова структура, ставки і все таке інше. Весь цей комплекс має бути задіяний і працювати в єдності для регулювання всіх процесів в економічному житті. І тому ми дещо поспішили перекинути, так би мовити, все на колективи. А колективи, при всій повазі до них, керуються своїми інтересами й ніхто з них не відмовляється від того, щоб менше зробити, а більше одержати.

Отже, потрібне безпосереднє регулювання. Тут є вже елементи і адміністративного втручання, бо коли якесь господарство, що уклало договір, в односторонньому порядку відмовляється від його виконання, то до нього застосовуються відповідні санкції. Так в усьому світі.

А в нас є приклади дуже неприємні. От є такий колгосп «Комуніст». Це Шполянський район Черкаської області. Його вирішили перейменувати у «Вільну Україну». Голова пан Кравченко Володимир Іванович вирішив хліб державі не продавати. Це право колгоспу. Але коли ти не продаєш хліб державі, то продаєш його на біржі, а отже, і все купуєш на біржі. І на тебе не поширюються ні дотації, ні пільги, зовсім нічого. І що пан Кравченко скаже селянам, коли завтра вони за хліб будуть платити 27 карбованців і за все інше за біржовими цінами? Як він пояснить це своїм селянам?

Користуючись цією нагодою, зустріччю з вами, закликаю селян і не тільки селян зрозуміти, що йдеться про надто серйозні речі. Незалежність мусить бути підкріплена економічною силою. Нею є сьогодні хліб. І ми повинні мати стільки зерна, щоб забезпечити продовольством народ України.

Я знаю про ті процеси, які відбуваються в Збройних Силах. Може, не про все, звичайно. Важко зразу охопити всі частини і підрозділи, всіх генералів. Але основні, ключові посади перебувають під контролем Президента і Міністра оборони, з яким я щоденно спілкуюся.

— В Україні вводиться знову паралельний обіг купонів і рублів. У зв'язку з цим запитання: наскільки таке рішення може затримати введення нашої повноцінної валюти і чи розраховано економічні збитки, так би мовити, кроку вперед і двох кроків назад?

— Я читав у газетах інформацію про те, що голова Національного банку та його заступник в інтерв'ю сказали про введення паралельної валюти в Україні. Президент такого рішення не приймав, Верховна Рада теж. Як приватні особи голова Національного банку та його заступник могли б висловити свою точку зору, підкресливши, що це точка зору їх як приватних осіб. Але вони заявляють про це як про вирішене питання. Хто їх уповноважував?

Знову ж таки оця дитяча хвороба, коли кожен хоче бачити себе найвищим керівником і все вирішувати.

Тому я не підтримую цих заяв, а програму, яку затвердила Верховна Рада, ми будемо виконувати, незважаючи на позицію Національного банку.

Купон з 1 жовтня набуде всіх ознак грошової одиниці, крім однієї — світових грошей. І якийсь час, це може бути жовтень, листопад, грудень, він візьме на себе весь удар від того, що може статися з грішми, і тоді почнемо вводити гривню. Але я хочу, щоб ви зрозуміли одне. Ми не можемо сказати, що в п'ятницю, такого-то грудня повністю перейдемо на гривню. Будемо вводити її поступово. На перших порах ходитиме і купон, і гривня. Вони матимуть рівну силу. Купон буде вільно обмінюватись на гривню.

— Леоніде Макаровичу, російські політики, не всі, звичайно, засоби масової інформації останнім часом посилено висловлюються в тому плані, що держави-республіки, їх лідери уже натішилися суверенітетом і нарешті зрозуміли, що потрібен спільний економічний простір. Цього питання торкнувся і Михайло Горбачов на вчорашній зустрічі з журналістами. Критично оцінивши ситуацію в Росії, він знову закликав до утворення Союзу суверенних держав і при цьому акцентував: Назарбаєв, мовляв, висловлюється за конфедерацію. Знову нав'язується ідея про Союз держав в одній державі. Що б ви могли сказати з приводу цих колізій?

— Ви знаєте, я дивуюсь інколи тим політикам і тому часові, в який ми живемо. У даному разі я дивуюсь і Горбачову. Він мав шанс утворити союз. У нього було шість років. За цей час він ні Союзу, ні конфедерації не утворив. Це справа Горбачова. Але маючи за собою такі «шалені успіхи», повчати всіх, як потрібно будувати Союз, принаймні, недоречно.

Хочу сказати, що сьогодні знову нав'язувати людям ідею, яка себе скомпрометувала, з якою пов'язані всі найгірші наслідки, було б трагічно. Наше завдання — будувати державу. Незалежну державу. Незалежну економіку. Це не означає, що вона відокремлена від усіх процесів, які відбуваються в межах колишнього Союзу, тепер СНД. Навпаки. Але це мають бути зв'язки незалежних економік, побудовані на загальноприйнятих, об'єктивних закономірностях розвитку економічного життя незалежних країн. Я переконаний, що шлях до незалежності — єдино правильний шлях, шлях до будівництва держави — теж єдино вірний.

— Шановний Леоніде Макаровичу, ви частково відповіли на запитання, але хотілося б точніше. Нашій молодій державі, яка рік тому обрала незалежність, вкрай потрібен хліб. Чи є можливість цього року уникнути ганебного імпорту зерна? І коли ми вже почнемо його вивозити і продавати іншим державам?

— Я цілком поділяю точку зору, викладену у вашому запитанні. Мені здається, коли б ми могли ще цього року на весь світ оголосити, що ми не купуємо більше хліба, це засвідчило б передусім, що Україна зі своїми землями, зі своїми людьми здатна уникнути сорому, якого дехто хоче, — я вже наводив приклади.

Уже почалися нові процеси. Люди відчули, що вони можуть творити на своїй землі багатство, беруться за цю справу. Нам треба допомогти, не стояти на тому, що каже голова колгоспу: «Я тут голова, я все вирішую». Нічого подібного. Тільки люди можуть вирішити, де їм працювати: у колгоспі чи

(Закінчення на 3-й стор.).

РІК СЕРЙОЗНОЇ ПРАЦІ

**(Закінчення.
Початок на 2-й стор.)**

в якомусь іншому господарстві. Тому що колгосп — це не кооперативне господарство. Це якийсь страшний ембріон чогось такого, що важко навіть збагнути.

Кооперація — це не колгосп. До кооперації треба йти, і до фермерства йти, до всього йти. Головне — людей заохочувати до праці, щоб не купувати хліб за кордоном.

— Минув рік з дня проголошення Акта про державну незалежність України. От скажіть, стан, в якому перебуває Україна сьогодні — економічний, політичний, духовний — можна назвати незалежністю?

І друге запитання. Під час тогорічного заколоту ви жартома пообіцяли Чорноволу, що якщо опинитеся в одній камері, то переконаєте його в правильності марксизму-ленінізму. Якби ситуація повторилася, що б ви йому пообіцяли?

— Я почну з кінця. Коли б ситуація повторилася і Чорновіл поставив мені таке запитання, я на нього вже не відповідав би. Бо справа в тому, що я пожартував. Я так сказав тому, що напередодні ми з В'ячеславом Максимовичем сперечалися на Львівському телебаченні якраз з цього питання. Ні він мене не переконав, ні я його.

А В'ячеслав Чорновіл уже тричі це повторює, і, мабуть, з усього воно йому запам'яталося найбільше.

Щодо першого запитання, то частково я вже говорив про те, що Україна є як держава. 123 країни визнали її і більше 80 мають дипломатичні відносини з нами. У нас є свої Збройні Сили. Не до кінця вони ще розбудовані, але вони є. Є свої політичні інститути влади. Є абсолютно, я підкреслюю, формально і номінально незалежна економіка. Ми тільки не можемо поставити зв'язки на незалежну базу. Їх не можна розірвати, не можна відрубати. І не потрібно цього робити. Ні з Росією, ні з Білоруссю, ні з іншими. Їх тільки потрібно поставити на об'єктивну, закономірну, справедливу базу.

— Пане Президент, немає сумніву, що ви поділяєте відомий афоризм Вольтера, який сказав: «Я можу ненавидіти вашу думку, але я готовий віддати життя за те, щоб ви могли її вільно проповідувати». Як з цією співвідноситься економічний зашморг, накинутий на незалежну пресу України? І друге. Порушено дві кримінальні справи проти київських журналістів. Вони звинувачуються в тому, що звели наклеп на Президента, тобто на вас. Чи підтримуєте ви дії прокуратури?

— Я підтримую все те, що пов'язано із законом. Я не втручаюся в цю справу, жодних директив і доручень нікому не даю і давати не буду.

Щодо важкого економічного становища преси, то ми вже радилися із Прем'єр-міністром і з тими, хто може допомогти полегшити її становище. Але це дуже складно для нас з точки зору паперу та інших проблем. Будемо їх розв'язувати.

— Через кілька днів у школах, профтехучилищах, вузах, технікумах починається новий навчальний рік. Яку проблему у вихованні нової людини молодої держави ви вважаєте найскладнішою? Які шляхи до її реалізації ви бачите? І друге. Як би ви з юридичної точки зору оцінили той факт, що ми святкуватимемо День незалежності не тоді, коли цю акцію ствердив своїм рішенням народ, а в день, коли це рішення прийняв парламент?

— Є така мудрість: та держава, той народ, які не дбають про науку, про виховання молодого покоління, приречені на занепад.

Я розумію всі складнощі початку навчального року. Будуть проблеми у людей і як одягти дітей, і як купити підручники, зошити. Те, що ми могли на цьому етапі, що змогла держава, Верховна Рада, зроблено. Нам потрібно все-таки керуватися тим, що жити можемо так, як дозволяє наша економіка.

Тепер про святкування. Аргументом на користь 24 серпня було те, що Акт про незалежність проголошено саме цього дня, а 1 грудня він був підтверджений. Адже в бюлетені, який був на референдумі, так було і записано: «Чи підтверджуєте ви Акт про незалежність». Тобто тоді не проголошувалась незалежність, а підтверджувався Акт.

— Як відомо, протягом одного весняного місяця з 20 березня по 20 квітня набрали чинності Закон України «Про представника Президента» і підписаний вами Указ «Про створення фонду сприяння розвитку місцевого самоврядування». Отже, з одного боку, будувалася вертикаль виконавчої влади, а з другого, Президент надав підтримку органам представницьким. Як, на вашу думку, відбувається розмежування функцій державних і представницьких органів? Як відбувається роздержавлення Рад? І чи завжди ви задоволені роботою своїх представників на місцях?

— Я виступав і виступаю за те, щоб була нормальна співпраця між законодавчою і виконавчою владами на рівні держави між парламентом і урядом, між парламентом і Президентом, тому що переконаний: такі круті повороти і заклики до референдумів, до виборів, перевиборів саме сьогодні не на користь нам. Хоча, з другого боку, вважаю, що триває демократичний процес і утвердження його не може бути реальним без демократичних виборів на багатопартійній основі і на основі нової Конституції, але до цього потрібно ретельно готуватися, визначити час.

— Як ви ставитеся до тези, що, можливо, процеси в Україні не були б такими довгими і болючими, якби ми спочатку роз'єдналися повністю, а потім об'єдналися, скажімо, як Прибалтика? І друге запитання. Ми за дуже високими цінами купуємо за кордоном хліб, цукор. Але є свідоцтва, що деякі приватні фірми наших українських бізнесменів купують той же хліб, але за нижчими цінами, продають наш метал за кордон за вищими цінами. Хто на цьому наживається?

— Ми маємо змінити структуру всього народного господарства, підпорядкувавши її інтересам України. Ми не маємо енергоносіїв. Але зустрічаючись у Криму з представниками бізнесу Сполучених Штатів Америки, а точніше Техасу, я був приємно здивований, коли вони мені сказали, що таких кваліфікованих геологів, нафтопереробників, вугільників, як в Україні, вони не бачили в світі. І вони готові з нами співпрацювати, використовувати наш досвід, наш потенціал для того, щоб шукати альтернативні джерела енергоносіїв і в Україні, і за її межами. Але сьогодні єдиний постачальник енергоносіїв — Росія. Інших немає. І якщо хтось думає, що укладення договору з тим же Іраном, з іншими країнами відразу дасть нам 40—50 мільйонів тонн нафти, то це нереально. Все потрібно робити поступово.

Тепер про метал. Усі країни колишнього Союзу не мають світової оцінки свого металу, труб тощо, які не зареєстровані. І тому ціна на наш метал, на наші труби, які за якістю не гірші за світові, значно менша, ніж, наприклад, на німецькі. Треба провести цю реєстрацію, одержати відповідний паспорт, і буде інша ціна.

— Недавно в газеті «Народна армія» з'явилася стаття двох військових оглядачів, в якій автори приходять до висновку, що в Європі можуть скластися такі умови, за яких Україна може відмовитися від свого позаблокового статусу. Чи знайомі ви з цією точкою зору, чи підтримуєте такий висновок?

— Ця точка зору не нова. Вона обговорюється і у нас, і за межами України. Ми визначили свій статус, що будемо державою позаблоковою, без'ядерною.

— Поки що не було ніякої офіційної реакції на пропозицію Шушкевича розглядати проблему Чорноморського флоту не тільки Україні і Росії, а й Президентам і головам Верховних Рад інших держав...

— Україна і Росія в даному разі нічого не порушили. Згідно з протоколом робочої зустрічі глав держав СНД від 16 січня 1992 року в Москві Військово-Морський Флот колишнього Союзу входив до складу стратегічних сил співдружності, за винятком частин Чорноморського Флоту, які мали ввійти до складу Збройних Сил України. Тоді ж було домовлено, що питання про Чорноморський Флот буде вирішуватись на основі двосторонніх угод між Росією і Україною. Під цим протоколом стоїть підпис Білорусі.

— Під час святкування Всесвітнього конгресу українців вам буде передано повноваження Президента Української народної республіки в екзилі Миколою Плав'юком. З якими думками і почуттями ви прийматимете ці повноваження, і якого значення надаєте Всесвітньому конгресу українців у плані розширення взаємодії з діаспорою?

— Я збираюся взяти участь у Конгресі, зробити виступ, якщо сам Конгрес не буде проти цього. Тоді я викладу детальніше всі оцінки щодо того, якою я хотів би бачити нашу єдність, нашу спільність з українцями діаспори для головного завдання — побудови Української держави.

Щодо передачі повноважень, то тут є термінологічна суть: передавати — означає, що ми беремо від когось владу. Мова може йти лише про те, що Президент в екзилі складає свої повноваження, а не передає. Складає в силу того, що утворилася держава і є народом обраний Президент.

***Олексій ЄВСІКОВ,
Василь ТУГЛУК.
Фото Олександра
КЛИМЕНКА.***

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ЗАСНУВАННЯ ПОЧЕСНОЇ ВІДЗНАКИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Відповідно до пункту 9-2 статті 114-5 Конституції України **постановляю:**

1. Заснувати Почесну відзнаку Президента України. Почесною відзнакою Президента України нагороджувати громадян за особисті заслуги у розбудові суверенної, демократичної держави, розвитку економіки, науки і культури України, за активну миротворчу, благодійну, милосердну, громадську діяльність.

Нагородження здійснюється відповідно до указу Президента України.

2. Затвердити Положення про Почесну відзнаку Президента України, опис Почесної відзнаки та зразок грамоти про нагородження нею.

**Президент України
Л. КРАВЧУК**

м. Київ
18 серпня 1992 року

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПОЧЕСНУ ВІДЗНАКУ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

1. Почесною відзнакою Президента України нагороджуються:

— громадяни України за особисті заслуги у розбудові суверенної, демократичної, правової держави, в економічній, науково-технічній, гуманітарній, соціально-культурній сферах, вихованні дітей, у захисті державних інтересів і піднесенні міжнародного авторитету України, активну миротворчу, благодійну, милосердну, громадську діяльність на благо України та своїх співвітчизників;

— військовослужбовці Збройних Сил України, Національної гвардії, Прикордонних військ, Служби безпеки, Управління державної охорони, цивільної оборони України та інших військових формувань, особи рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ за особисті заслуги у забезпеченні обороноздатності України, зміцненні її безпеки та суверенітету, захисті конституційних прав і свобод громадян, за мужність і відвагу, виявлені при врятуванні людей і матеріальних цінностей, ліквідації наслідків стихійного лиха;

— громадяни іноземних держав за заслуги перед Україною.

2. Висунення кандидатур для нагородження Почесною відзнакою Президента України здійснюється гласно, за ініціативою державних органів та установ, підприємств (об'єднань), кооперативних та інших господарських товариств, громадських організацій, трудових колективів, військових частин, груп громадян, а також окремих осіб. Пропозиції про нагородження Почесною відзнакою вносяться щодо особи, заслуги якої відповідають вимогам даного Положення. З цією метою Президентові України надсилається подання з зазначенням заслуг даної особи. Рішення про нагородження Почесною відзнакою приймає особисто Президент України.

3. Почесною відзнакою Президента України може бути нагороджений будь-який громадянин України. Обмеження щодо кількості нагороджених не встановлюються. Нагородження Почесною відзнакою проводиться, як правило, щорічно напередодні 24 серпня — Дня незалежності України. Нагородження може бути проведено і в інший час за рішенням Президента України. Нагородження Почесною відзнакою може бути проведено посмертно.

4. Повторне нагородження Почесною відзнакою Президента України не проводиться.

5. Почесна відзнака Президента України разом з мініатюрою та грамотою про нагородження нею вручається особисто Президентом України або за його уповноваженням посадовими особами органів державної виконавчої влади, у випадках нагородження посмертно — передаються сім'ям для зберігання як пам'ять.

Почесну відзнаку Президента України носять на правій стороні грудей.

**Секретар Адміністрації
Президента України
М. ХОМЕНКО**

ОПИС

ПОЧЕСНОЇ ВІДЗНАКИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Лицьова сторона Почесної відзнаки Президента України має вигляд чотирипроменеподібної зірки із заокругленими кутами та позолоченою окантовкою по краях.

Промені зірки залиті гарячою емаллю малинового кольору. Зірка розміщена на основі, що являє собою високорельєфний декор у вигляді стилізованого українського національного орнаменту. Посередині зірки із лаврової та дубової гілок утворений рельєфний вінок, у центрі якого — фон блакитного кольору. На фоні розміщено рельєфний золотий тризуб — Малий Герб України.

Розмір знака 37,2×37,2 мм.

Почесна відзнака за допомогою кільця з вушком з'єднується з фігурною колодкою, обтягнутою муаровою стрічкою малинового кольору з вузькою смужкою кольорів Державного прапора України по вертикалі з правого боку. Довжина стрічки 45 мм, ширина — 28 мм. Колодка з Почесною відзнакою за допомогою шпильки прикріплюється до одягу.

Зірка виготовляється з позолоченого томпаку, основа і колодка — з нейзильберу, вінок із тризубом — із срібла з позолотою.

На зворотній стороні Почесної відзнаки у чотири рядки написано рельєфними літерами слова: «ПОЧЕСНА ВІДЗНАКА ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ» та вказано порядковий номер, оскільки відзнака є іменна.

Мініатюра Почесної відзнаки Президента України (так званий фрачний варіант) виготовляється у розмірі 22 мм діаметром. Висота колодки — 30 мм, ширина — 18 мм.

**Секретар Адміністрації
Президента України
М. ХОМЕНКО.**

Відгукніться

ВСЬОГО ДВІ ТИСЯЧІ

Дуже хвора моя шестирічна дочка Таня, діагноз — дитячий церебральний параліч. Ми одержали запрошення на лікування до Інституту кондуктивної педагогіки (Угорщина), але курс лікування коштує дві тисячі доларів. Може, хтось милостивий відгукнеться на моє прохання й допоможе з коштами?

Світлана ДУГИНСЬКА.

Інвалютний рахунок № 001070021 Поліської філії АБ «Інко» м. Житомира.

Карбованцевий рахунок № 711463 Поліської філії АБ «Інко» м. Житомира.

Коротко

ЗУСТРІЧІ НА БАТЬКІВЩИНІ

З ініціативи журналу «Пам'ятки України» у Снятинському районі на Івано-Франківщині відбувся вечір-зустріч з Президентом Державного Центру УНР в екзилі паном Плав'юком.

Василь МАРУСИК.

ЗЕМНИЙ РАЙ

Готель для кімнатних тварин створюється у Донецьку. Сюди можна буде віддати улюбленого кота чи собаку на час відбуття родини у відпустку або у випадку хвороби господарів. Досвідчені дресирувальники, ветлікарі та інший обслуговуючий персонал відкриють до послуг громадян дресирувальні та прокатні пункти, спеціалізований магазин, навіть пологовий будинок для чотириногих друзів. Патронує цей бізнес донецьке представництво міжнародної асоціації «Жінка і бізнес», а назвати готель пропонується «Собачий рай».

Агенція «Деловая жизнь».

Донецьк.

ЗА СІМОМА ЗАМКАМИ

Невдовзі «мешканці» Дніпродзержинського слідчого ізолятора, де завершується реконструкція, справлять новосілля. У загальних камерах на шістьох чоловік зникли нари, які замінили ліжка, в'язнів очікують чайники та кип'ятильники. Проте вихід на волю, як і раніше, залишиться за сімома замками. Вартість цих дверей, обладнаних надійною системою охорони, коштує міській казні 26 тисяч карбованців.

Інформбюро «СОБОР».

Дніпропетровська область.

КУПОНАМИ ЗАБЕЗПЕЧАТЬ

Ділом підтримуючи концепцію розбудови незалежної України, співробітники Управління Служби Безпеки України по Херсонській області переказали зі своєї заробітної плати у Фонд державної незалежності 16 тисяч купонів.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсон.

ЗАРОБЛЯЮТЬ НА ВЕЧЕРЮ

На Театральній площі Ужгорода з'явився новий атракціон — за 50 купонів (для дітей — за 25) можна погарцювати на тренованих конях кінноспортивної бази товариства «Колос». Річ у тім, що ніхто не хоче відпускати корми для коней за безготівковий рахунок, усі вимагають «живих» грошей. От коні їх і заробляють.

Микола ГОРВАТ.

Ужгород.

ГРАВ ХЛОПЧИНА НА ТРУБІ

Реалії

Чого тільки не побачиш у підземному переході під майданом Незалежності на Хрещатику: від інциденту з Степаном Ільковичем до живих продавців реклами жіночих принад. Одним словом, «Труба», як називають це місце кияни.

Та от уже кілька днів поспіль, з восьмої до десятої ранку, під невисоким склепінням переходу лине чиста мелодія труби. І за репертуаром, і за майстерністю вгадується професіонал: «Землянка», «Синий платочек» і ще багато знайомих до щему в серці мелодій з нашого недалекого минулого, яке ми чохом поспішили списати в утиль...

Яким же було моє здивування, коли трубачем виявився хлопчик років десяти, у поношених шортах і вилинялій футболці — недавній типовий піонерський сурмач! Футляр від інструмента був заповнений переважно «зеленими»,— звичайно ж, купонами вартістю в три карбованці.

Хлопчик вигравав собі мелодію за мелодією. Хтось, поспішаючи, на мить здивовано зупинявся, кидав свій трояк і біг далі, а старики — ті подовгу вслухалися в свою молодість, не наважуючись розлучитися з купоно-карбованцем. І все ж клали його до футляра.

Не знаю, може той хлопчисько вирішив у такий спосіб заробляти собі на «пепсі» й жувачку, чутливо вловивши кон'юнктуру, і з нього колись таки виросте путній менеджер. А може, в такий спосіб, але теж вловивши дух часу, хоче звернути увагу на себе, на свій талант, бо здалося мені, що він аж ніяк не реагував на чималеньку купу грошей коло своїх ніг... Що ж, розрахунок теж правильний: підземним переходом ходять не самі лише неімущі. А раптом на цього сурмача чекає щасливий випадок?

Тож грай, хлопче...

Валентина ПИСАНСЬКА.

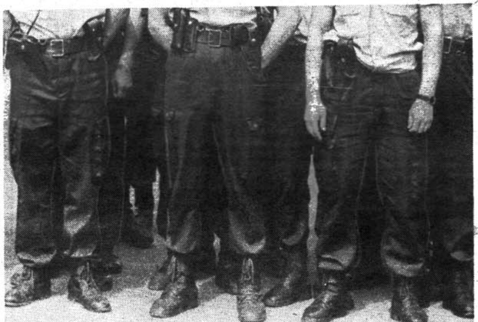
Київ.

Кордон

З БТРа ДОРОГИ НЕ ВИДНО?

Прес-служба Прикордонних військ України вже повідомляла, що для забезпечення порядку у прилеглих до нашої держави районах Придністров'я гвардійцями виставлені рухомі озброєні пости. На жаль, інколи вони настільки захоплюються пошуками злочинних угруповань, що заїздять на територію України. Так, нашими прикордонниками зафіксовані і попереджені дві такі спроби у Піщанському та Ямпільському районах. В обох випадках придністровці використовували БТР. Затримані заявили, що проводили об'їзд своїх постів, дислокованих у прикордонних з Україною населених пунктах. Командирів груп попереджено про недопустимість повторення подібних фактів.

Сергій АСТАХОВ, офіцер прес-служби Прикордонних військ України.

Бомбили Прилуки...

Звідки «качки»!

На Прилуцькій авіабазі надзвукових супербомбардувальників дальньої дії з бомбометанням знайомі не тільки в навчальних класах. Але такого масованого, підступно-несподіваного, з ядучим шпилянням-шкварчанням, здається, ще не бачили. Впало на прилучан, як мокра качка на голову, з поважної газети «Известия»: «на прилукском аэродроме приходят в негодность около двух десятков национализированных Украиной машин баснословной стоимости». Он, мовляв, до чого довели незалежників стратегічну авіацію!

Справив поминки по Прилуцькому полку на сторінках «Красной звезды» й щойно призначений помічник командира Енгельського полку по роботі з особовим складом В. Чернов.

Заінтригований прочитаним, зателефонував у Прилуки:

— Вас там дійсно розформовують? Справи нікудишні?

— Та ні, — почув у відповідь. — Не такий страшний вовк, як його малюють. Це, мабуть, від того, що в Росії всього-на-всього два ТУ-160, деяким завзятим бомбардувальникам доводиться сидіти без діла і займатися непривабливою стратегією: міняти штурвал на пера та «літати» в такий ось спосіб з допомогою газет аж до берегів Канади.

— Боєздатність українських ТУ-160 підтримується на високому рівні, — повідомили мені заступник командира полку О. Кузнецов та помічник командира полку по роботі з особовим складом В. Біленко. — Робимо навчальні польоти, постійно ведеться нагляд за технічним станом всіх літаків. Єдина трудність, яку відчуваємо гостро, це брак бензину, керосину, що дуже обмежує наші можливості. Ми знаємо ситуацію з пальним в Україні, а тому стараємося максимально використати найсучаснішу в СНД навчальну базу, авіаційні тренажери. Прикро, що ці тимчасові труднощі перехідного періоду трактуються російською пресою не по-дружньому, з образливими випадами щодо України.

Командування Прилуцького полку надіслало в Енгельс колишнім колегам лист, в якому висловило протест з приводу нечесних дій. На обласній конференції військовослужбовців, що відбулася днями у Чернігові, висловлювалась пропозиція припинити розповсюдження в Україні «Красной звезды» за антиукраїнського спрямування статті. Щоправда, вона не знайшла підтримки. Голова комітету з питань соціального захисту військовослужбовців при Кабінеті Міністрів України В. Мартиросян, інші промовці наголосили: інформація повинна долати безперешкодно кордони, не слід порушувати права людей. Якби з подібних демократичних позицій і в Росії дивились на Україну!

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Щось новеньке!

НАШІ «АЙ-БІ-ЕМ»

Не виключено, що найближчими роками Україна візьметься за експорт власних персональних комп'ютерів визнаних серійних модифікацій ІБМ-386 та ІБМ-486. Про перспективи створення підприємства по їх виробництву, зокрема, йшлося на зустрічі ділових кіл України з директором у питаннях маркетингу і виробництва фірми «КАДПРО» Газ де Анжелом у Державному комітеті сприяння малим підприємствам і підприємництву. Ця фірма, незважаючи на свої незначні розміри, добре відома на комп'ютерному ринку США: її продукцією та послугами користуються державна адміністрація, підрозділи національної оборони, аерокосмічні служби. На думку пана Газ де Анжело, якщо Україна пристане до пропозицій «КАДПРО», можна виготовляти одразу до 500 комп'ютерів на місяць, чим зацікавилися підприємці Дніпропетровська та Запоріжжя. Авансом фірма узялась за комплектацію своєю продукцією комп'ютерного класу одного з українських вузів.

Василь ЯСИНОВСЬКИЙ.

Знай наших

МАЙБУТНЄ ВИМАГАЄ ЖЕРТВ

Що було раніше — курка чи яйце, у випадку із знесенням дешевої їдальні у центрі Луганська конфіденціально і делікатно замовчується. Але нові власники порожнього шматка землі у престижного місця з'явилися — не встиг ще осісти і пил на руїнах. За два-три роки тут планують звести висотний офіс із скла і бетону для Головного управління архітектури міськвиконкому в парі з луганським філіалом акціонерного банку «ІНКО». За нинішніми цінами кошторисна вартість задуманого проекту близько 40 мільйонів карбованців. Чотири перших поверхи хочуть заселити фінансисти, надавши архітекторам можливість зверху визначати перспективу міської розбудови.

Сергій СКИБА.

Луганськ.

Футбол

ЖУРНАЛІСТИ — ПРОТИ... ДИПЛОМАТІВ

У дні святкування річниці проголошення незалежності України на любителів футболу Києва і його гостей чекає сюрприз. Ні, до нашої столиці не завітає ані збірна Бразилії, ані Німеччини. А от незвичний матч на стадіоні «Динамо» 23 серпня все ж відбудеться. І увага! — почнеться він о 17.30.

Зустрічатимуться команди журналістів і працівників посольств іноземних держав в Україні. Скажіть відверто, чи кожного дня ви можете отак просто побачити зблизька послів Нідерландів, Італії, Угорщини, Франції, США та ще й у спортивному гурті? Так от, це цілком здійсненне. І варто прийти на динамівський стадіон у названий час і побачити отих панів, які гратимуть проти редакторів та кореспондентів українських найвпливовіших газет, радіо й телебачення.

Цей матч спільно організували «Голос України» і «Спортивна газета». Щоправда, спершу його планували провести на Республіканському стадіоні. І його директор пан Сергій Демидов люб'язно зголосився прийняти і футбольний матч, і болільників. Але потім усе ж перевагу було віддано стадіону на вулиці Грушевського, 3.

Слід сказати, що велику частку організаційної роботи на себе взяв ФК «Динамо» (Київ) і його президент пан Віктор Безверхий, директор стадіону пан Анатолій Калоша. Але про всі деталі після того, як буде зіграно зустріч.

Отже, щиро запрошуємо усіх любителів футболу прийти в неділю на стадіон «Динамо». Не пошкодуєте.

* * *

Результат матчу «Динамо» (Київ) — «Кремінь» (Кременчуг) — 5:0.

У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ

Національним банком України 19 серпня 1992 року встановлюються такі курси карбованця і купона до іноземних валют

1 австралійський долар	117-41
1 австрійський шилінг	15-82
1 англійський фунт стерлінгів	313-11
10 бельгійських франків	53-81
1 німецька марка	111-12
1 голландський гульден	98-60
1 датська крона	28-84
100 італійських лір	14-65
1 канадський долар	136-15
1 норвезька крона	28-20
1 долар США	162-50
1 фінська марка	40-53
1 французький франк	32-77
1 шведська крона	30-53
1 швейцарський франк	123-76
10 японських ієн	12-89
1 ЕКЮ	226-04
10 іспанських песет	17-36
10 грецьких драхм	8-98
1 ірландський фунт	294-78
1 ісландська крона	2-99
1 кувейтський динар	558-04
10 ліванських фунтів	0-69
10 португальських ескудо	12-97
1 сингапурський долар	100-87
10 турецьких лір	0-23
1 естонська крона	13-89
1 долар США по розрахунках з Індією в 1992 році	162-50

Валютний коефіцієнт купона до карбованця при здійсненні неторговельних операцій становить 1,0.

Головне валютно-економічне управління.

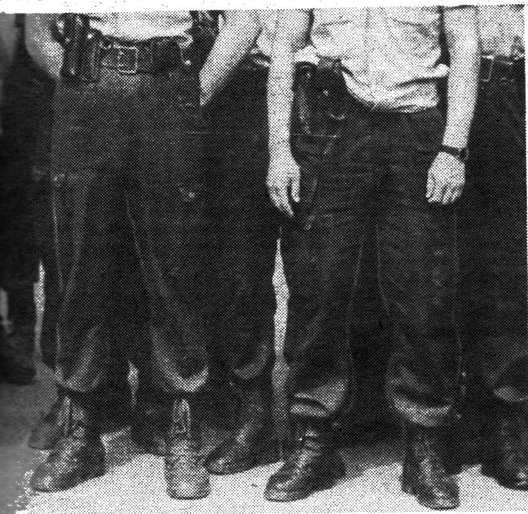
НА НА ТРУБІ

Не знаю, може той хлопчисько вирішив у такий спосіб заробляти собі на «пепсі» й жувачку, чутливо вловивши кон'юнктуру, і з нього колись таки виросте путній менеджер. А може, в такий спосіб, але теж вловивши дух часу, хоче звернути увагу на себе, на свій талант, бо здалося мені, що він аж ніяк не реагував на чималеньку купу грошей коло своїх ніг... Що ж, розрахунок теж правильний: підземним переходом ходять не самі лише неімущі. А раптом на цього сурмача чекає щасливий випадок?

Тож грай, хлопче...

Валентина ПИСАНСЬКА.
Київ.

И НЕ ВИДНО?

Прилуки...

ки»!

ці тимчасові труднощі перехідного періоду трактуються російською пресою не по-дружньому, з образливими випадами щодо України.

Командування Прилуцького полку надіслало в Енгельс колишнім колегам лист, в якому висловило протест з приводу нечесних дій. На обласній конференції військовослужбовців, що відбулася днями у Чернігові, висловлювалась пропозиція припинити розповсюдження в Україні «Красной звезды» за антиукраїнського спрямування статті. Щоправда, вона не знайшла підтримки. Голова комітету з питань соціального захисту військовослужбовців при Кабінеті Міністрів України В. Мартиросян, інші промовці наголосили: інформація повинна долати безперешкодно кордони, не слід порушувати права людей. Якби з подібних демократичних позицій і в Росії дивились на Україну!

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

...ЕМ»

...НОВСЬКИЙ.

Знай наших

МАЙБУТНЄ ВИМАГАЄ ЖЕРТВ

Що було раніше — курка чи яйце, у випадку із знесенням дешевої їдальні у центрі Луганська конфіденціально і делікатно замовчується. Але нові власники порожнього шматка землі у престижного місця з'явилися — не встиг ще осісти і пил на руїнах. За два-три роки тут планують звести висотний офіс із скла і бетону для Головного управління архітектури міськвиконкому в парі з луганським філіалом акціонерного банку «ІНКО». За нинішніми цінами кошторисна вартість задуманого проекту близько 40 мільйонів карбованців. Чотири перших поверхи хочуть заселити фінансисти, надавши архітекторам можливість зверху визначати перспективв міської розбудови.

Сергій СКИБА.
Луганськ.

Футбол

ЖУРНАЛІСТИ — ПРОТИ... ДИПЛОМАТІВ

У дні святкування річниці проголошення незалежності України на любителів футболу Києва і його гостей чекає сюрприз. Ні, до нашої столиці не завітає ані збірна Бразилії, ані Німеччини. А от незвичний матч на стадіоні «Динамо» 23 серпня все ж відбудеться. І увага! — почнеться він о 17.30.

Зустрічатимуться команди журналістів і працівників посольств іноземних держав в Україні. Скажіть відверто, чи кожного дня ви можете отак просто побачити зблизька послів Нідерландів, Італії, Угорщини, Франції, США та ще й у спортивному гурті? Так от, це цілком здійсненне. І варто прийти на динамівський стадіон у названий час і побачити отих панів, які гратимуть проти редакторів та кореспондентів українських найвпливовіших газет, радіо й телебачення.

Цей матч спільно організували «Голос України» і «Спортивна газета». Щоправда, спершу його планували провести на Республіканському стадіоні. І його директор пан Сергій Демидов люб'язно зголосився прийняти і футбольний матч, і болільників. Але потім усе ж перевагу було віддано стадіону на вулиці Грушевського, 3.

Слід сказати, що велику частку організаційної роботи на себе взяв ФК «Динамо» (Київ) і його президент пан Віктор Безверхий, директор стадіону пан Анатолій Калоша. Але про всі деталі після того, як буде зіграно зустріч.

Отже, щиро запрошуємо усіх любителів футболу прийти в неділю на стадіон «Динамо». Не пошкодуєте.

* * *

Результат матчу «Динамо» (Київ) — «Кремінь» (Кременчуг) — 5:0.

У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ

Національним банком України 19 серпня 1992 року встановлюються такі курси карбованця і купона до іноземних валют

1 австралійський долар	117-41
1 австрійський шилінг	15-82
1 англійський фунт стерлінгів	313-11
10 бельгійських франків	53-81
1 німецька марка	111-12
1 голландський гульден	98-60
1 датська крона	28-84
100 італійських лір	14-65
1 канадський долар	136-15
1 норвезька крона	28-20
1 долар США	162-50
1 фінська марка	40-53
1 французький франк	32-77
1 шведська крона	30-53
1 швейцарський франк	123-76
10 японських ієн	12-89
1 ЕКЮ	226-04
10 іспанських песет	17-36
10 грецьких драхм	8-98
1 ірландський фунт	294-78
1 ісландська крона	2-99
1 кувейтський динар	558-04
10 ліванських фунтів	0-69
10 португальських ескудо	12-97
1 сингапурський долар	100-87
10 турецьких лір	0-23
1 естонська крона	13-89
1 долар США по розрахунках з Індією в 1992 році	162-50

Валютний коефіцієнт купона до карбованця при здійсненні неторговельних операцій становить 1,0.

Головне валютно-економічне управління.

УКРАЇНА І РОСІЯ: ПЕРСП...

Історія свідчить, що відносини між Україною та її східним сусідом не були безхмарними. Однак нині два народи утверджують свою державність і водночас будують нові парт-

«Китайської стіни» між нами не буде»

Надзвичайний і Повноважний Посол України в Росії Володимир Крижанівський

Із досьє «Голосу України»
Народився 1940 року у Вінниці. З 1956 року працював муляром тресту «Джідабуд» у місті Закам'янську. В 1963 році закінчив Київський інженерно-будівельний інститут. По закінченні вузу був направлений на роботу в Київський інститут Укрдіпросільмаш як інженер будівельного відділу. З 1964 року працював старшим інженером, завідуючим відділом інституту УкрНДІпроектстальконструкція. З 1990 року — секретар Комісії Верховної Ради України з питань будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства.
У 1991 році був призначений Повноважним Представником України в Російській Федерації. З березня 1992 року —

Надзвичайний і Повноважний Посол України в Росії. Володіє болгарською та польською мовами. Одружений, має двох дітей.

— Володимире Петровичу, ви стояли біля витоків зародження дипломатичних відносин між Росією та Україною. Останнім часом намітилося різке поліпшення двосторонніх контактів. Це що: реалії дня чи політичні ігри, [illegible] для народ[illegible]

— Ми завжди вважали, що з партнерами треба грати відкрито, не тримати «камінь за пазухою». Тому і прагнули до співробітництва з командою Єльцина. Виступаючи на з'їзді Руху, Леонід Макарович Кравчук підкреслив: головне наше завдання — підтримати демократичні перетворення в Росії. Це не тактичний маневр. Від долі тутешніх реформ, стійкості внутрішнього становища багато що залежить і в нас. Протистояння з нашим великим сусідом в довгостроковій перспективі ми не допуск[illegible]о.

До речі, у Москві теж зрозуміли: самостійна Україна — не «підступи Кравчука й націоналістів», як намагається запевнити росіян права пре[illegible]а одві[illegible] прагнення нар[illegible] до державності, до незалежності, справжньої демократії.

— Між тим, зростає популярність віце-президента Руцького. А він відомий досить «специфічними» судженнями як щодо проблеми Криму, так і Чорноморського флоту...

— З Олександром Володимировичем я зустрічався тричі. Людина він до самих кісток військова, для нього — таке складається враження — не існує ніяких пів[illegible]. Біле — чо[illegible] праворуч — ліворуч.

Нині Руцькой почав розуміти: у політиці потрібні гнучкість, тверезе мислення. Якось він почав викладати свій погляд на проблеми Криму і флоту. Вислухав я його дуже уважно і констатував: «Та ця ж ваша позиція буква в букву збігається з українською. Ми хочемо того ж самісінького!» Що тут відрадного? Від емоційних сплесків російські політики переходять до історичних і правових реалій. А тут контраргументів нашій політиці у них вже нема.

— Володимире Петровичу, українські політики неодноразово заявляли, що СНД — це сучасна форма для шлюборозлучного процесу. Тепер подібних висловлювань не чути. Співдружність ніби міцніє, набирає авторитет. Чи надовго? Де гарантія, що Україна, яка є співзасновником СНД, не зробить йому вслід ручкою?

— Від Президента України Леоніда Кравчука я ніколи не чув, що наша держава — тимчасовий член створеної Співдружності. На початковому етапі вона справді могла здатися мертвонародженою дитиною. Альтернативи нібито не було. Або повний суверенітет республік, або жорсткі вертикальні зв'язки. Однак життя змінюється, і слід об'єктивно оцінювати обстановку.

Ми за концептуальність у СНД, за вироблення спільного підходу до вирішення проблем. Наш ідеал — всебічний розвиток двосторонніх договорів між державами.

— Як відомо, Росія й Білорусь підписали досить важливу угоду щодо економічного та політичного партнерства. Цей документ багато хто охрестив «конфедеративною зчіпкою», прототипом «великого» Союзу...

— Так, такого роду коментарі можна часто почути. Однак не будемо випереджати події. Я не впевнений, що договір Гайдара і Кебича дружно приймуть у білоруському парламенті. А він же, як відомо, чекає ратифікації.

Україні брати участь у СНД, на мій погляд, доцільно доти, доки вона не вллється в загальноєвропейський дім. Але й тоді, повірте, ми не збираємося відділятися від Росії «великою китайською стіною». Кордони між нашими країнами залишаться прозорими, з безвізовим проїздом.

Мабуть, без демаркаційних знаків на кордонах не обійтись, але традиційні потрійні ланцюги з колючого дроту, наряди із службовими собаками, контрольно-слідові смуги — усе це, крім митних оглядів, буде повернуто в небуття.

— Перспективи, звичайно, заманливі. Але от дивлюся на посольство... Чомусь не майорить над ним синьо-жовтий прапор, співробітники спілкуються російською мовою, біля дипломатичної місії ніякої охорони. Якщо на Україні так ставитимуться до атрибутів державності, як у посольстві — не ображайтесь! — то держава відродиться не скоро.

— На мій превеликий жаль, мушу визнати, що в російському керівництві мене, посла України, приймають набагато привітніше, ніж у Києві. На батьківщині про нас ніби забули.

У мене в штаті 8 чоловік, вони говорять по-українськи. На всіх, у тому числі й на мене, до останнього часу була одна стара латана-перелатана «Волга». Додому в гості нікого не маю можливості запросити: живемо в готелі, дружина готує їжу на переносній електроплитці. Від запрошень своїх колег з інших країн змушений відмовлятися — я не можу їм відповісти такою ж люб'язністю! А посли ж у неформальній обстановці зустрічаються не для того, щоб випити. Це можливість прозондувати обстановку, налагодити контакти.

Не привілеїв просимо — звичайних умов для роботи, як того вимагають норми міжнародного етикету. Національний український прапор вішали, його вночі хтось зірвав. Потрібна офіційна охорона, адже вірчі грамоти уже вручені.

Незрозуміла структура місії. Досі тут працюють... співробітники колишнього постпредставництва УРСР. Будинок офіційно закріплений за ними. Посольство тулиться тут на окремих «п'ятачках». Часом запитую себе: чи потрібен Україні посол у Москві? І не знаходжу на це відповіді...

— Спасибі за інтерв'ю.

Бесіду провів Володимир БАБЕНКО.

P. S. Доки матеріал готувався до друку, у двосторонніх відносинах між Росією та Україною відбулася ще одна важлива подія — зустріч Л. Кравчука та Б. Єльцина в Мухолатці. За оцінкою В. Крижанівського, який брав участь у переговорах, обидві сторони пішли на взаємні, серйозні компроміси. Завдяки чому суперечки про долю Чорноморського флоту стихнуть на найближчі два-три роки. Є підстави також гадати, що стабілізується й ситуація в Криму.

нерські ... жить і ... країни.

«...

Голос України

РАЇНА І РОСІЯ: ПЕРСПЕКТИВИ ВЗАЄМИН

*Історія свідчить, що відносини між Україною та її схід-
м сусідом не були безхмарними. Однак нині два народи ут-
рджують свою державність і водночас будують нові парт-
нерські взаємини. Якими вони будуть, великою мірою залежить і від глав дипломатичних місій, які представляють ці країни.*

...айської стіни» між нами не буде»

Надзвичайний і Повноважний Посол України в Росії Володимир Крижанівський

**иире Петрови-
і біля витоків
дипломатичних
Росією та Ук-
нім часом на-
е поліпшення
контактів. Це
я чи політичні
ий м для**

кди вважали,
ими треба гра-
тримати «ка-
ою». Тому і
півробітництва
льцина. Висту-
Руху, Леонід
авчук підкрес-
наше завдання
демократич-
я в Росії. Це
маневр. Від
реформ, стій-
ього станови-
залежить і в
ння з нашим
и в довгостро-
ві м че до-

оскві теж зро-
йна Україна
и Кравчука
», як намага-
росіян пра-
прагнен-
ержавності, до
справжньої

**зростає по-
це-президента
я відомий до-
ними» суд-
одо проблеми
Чорноморсько-**

ндром Воло-
я зустрічався
він до самих
а, для ньо-
здається вра-
снує ніяких
— чо пра-
уч.

й почав ро-
тиці потрібні
зе мислення.
в викладати
а проблеми
Вислухав я
но і конста-
к ваша пози-
кву збігаєть-
ю. Ми хоче-
нького!» Що
Від емоцій-
сійські полі-
до історич-
реалій. А
нтів нашій
же нема.

**е Петрови-
політики не-
вляли, що
асна форма
чного про-
дібних вис-
тути. Спів-
іцніє, наби-
и надовго?
Україна, яка
м СНД, не
під ручкою?**

идента Ук-
равчука я
о наша де-
овий член
ужності. На
і вона спра-
ся мертво-
ною. Аль-
не було.
ренітет рес-

Із досьє «Голосу України»
Народився 1940 року у Вінниці. З 1956 року працював муляром тресту «Джідабуд» у місті Закам'янську. В 1963 році закінчив Київський інженерно-будівельний інститут. По закінченні вузу був направлений на роботу в Київський інститут Укрдіпросільмаш як інженер будівельного відділу. З 1964 року працював старшим інженером, завідуючим відділом інституту УкрНДІпроектсталь-конструкція. З 1990 року — секретар Комісії Верховної Ради України з питань будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства.
У 1991 році був призначений Повноважним Представником України в Російській Федерації. З березня 1992 року — Надзвичайний і Повноважний Посол України в Росії. Володіє болгарською та польською мовами. Одружений, має двох дітей.

публік, або жорсткі вертикальні зв'язки. Однак життя змінюється, і слід об'єктивно оцінювати обстановку.

Ми за концептуальність у СНД, за вироблення спільного підходу до вирішення проблем. Наш ідеал — всебічний розвиток двосторонніх договорів між державами.

— Як відомо, Росія й Білорусь підписали досить важливу угоду щодо економічного та політичного партнерства. Цей документ багато хто охрестив «конфедеративною зчіпкою», прототипом «великого» Союзу...

— Так, такого роду коментарі можна часто почути. Однак не будемо випереджати події. Я не впевнений, що договір Гайдара і Кебича дружно приймуть у білоруському парламенті. А він же, як відомо, чекає ратифікації.

Україні брати участь у СНД, на мій погляд, доцільно доти, доки вона не ввіллється в загальноєвропейський дім. Але й тоді, повірте, ми не збираємося відділятися від Росії «великою китайською стіною». Кордони між нашими країнами залишаться прозорими, з безвізовим проїздом.

Мабуть, без демаркаційних знаків на кордонах не обійтись, але традиційні потрійні ланцюги з колючого дроту, наряди із службовими собаками, контрольно-слідові смуги — усе це, крім митних оглядів, буде повернуто в небуття.

— Перспективи, звичайно, заманливі. Але от дивлюся на посольство... Чомусь не майорить над ним синьо-жовтий прапор, співробітники спілкуються російською мовою, біля дипломатичної місії ніякої охорони. Якщо на Україні так ставитимуться до атрибутів державності, як у посольстві — не ображайтесь! — то держава відродиться не скоро.

— На мій превеликий жаль, мушу визнати, що в російському керівництві мене, посла України, приймають набагато привітніше, ніж у Києві. На батьківщині про нас ніби забули.

У мене в штаті 8 чоловік, вони говорять по-українськи. На всіх, у тому числі й на мене, до останнього часу була одна стара латана-перелатана «Волга». Додому в гості нікого не маю можливості запросити: живемо в готелі, дружина готує їжу на переносній електроплитці. Від запрошень своїх колег з інших країн змушений відмовлятися — я не можу їм відповісти такою ж люб'язністю! А посли ж у неформальній обстановці зустрічаються не для того, щоб випити. Це можливість прозондувати обстановку, налагодити контакти.

Не привілеїв просимо — звичайних умов для роботи, як того вимагають норми міжнародного етикету. Національний український прапор вішали, його вночі хтось зірвав. Потрібна офіційна охорона, адже вірчі грамоти уже вручені.

Незрозуміла структура місії. Досі тут працюють... співробітники колишнього постпредставництва УРСР. Будинок офіційно закріплений за ними. Посольство тулиться тут на окремих «п'ятачках». Часом запитую себе: чи потрібен Україні посол у Москві? І не знаходжу на це відповіді...

— Спасибі за інтерв'ю.

Бесіду провів
Володимир БАБЕНКО.

P. S. Доки матеріал готувався до друку, у двосторонніх відносинах між Росією та Україною відбулася ще одна важлива подія — зустріч Л. Кравчука та Б. Єльцина в Мухолатці. За оцінкою В. Крижанівського, який брав участь у переговорах, обидві сторони пішли на взаємні, серйозні компроміси. Завдяки чому суперечки про долю Чорноморського флоту стихнуть на найближчі два-три роки. Є підстави також гадати, що стабілізується й ситуація в Криму.

«...Вийти з-під впливу неможливо»

Надзвичайний і Повноважний Посол Росії в Україні Леонід Смоляков

— Пане посол, коли ви в травні вручали свої вірчі грамоти Президентові Кравчуку, відносини між Україною і Росією були досить напруженими. Які, по-вашому, вони нині?

— Натхненні дагомиськими угодами, нині ми готуємо великомасштабний політичний договір. Наші відносини визначаються бажанням іти разом, але проблема полягає в тому, що нема механізму такого зближення. Крім того, наші зв'язки нині визначаються підривом системи фінансової взаємодії. Треба якомога швидше налагодити взаємні платежі. Адже підприємства як у Росії, та і в Україні «задихаються». Заклики до виходу з карбованцевої зони створюють у Росії певну недовіру до договорів з українськими партнерами.

— На думку доктора Бжезінського, україно-російські відносини могли б будуватися за такими ж принципами, які існують між Канадою та Сполученими Штатами...

— Будь-які аналогії умовні. Як порівняти канадо-американські відносини з україно-російськими? Адже і за корінням, і за історією виникнення, і за національним складом — це різні підстави для порівняння. Зовні здається, що є багато спільного. Та насправді це не так. Адже США й Канада одвічно йшли капіталістичним шляхом розвитку. І відносини між цими країнами будуються на основі ринкової економіки. Політичні зміни там дуже мало впливають на її стан. Як то кажуть, уряди падають, а корабель іде вперед. У нас же зміна уряду ставить часом на межу катастрофи всю економіку країни...

— Під час зустрічі з послами Росії в країнах СНД глава російського парламенту Хасбулатов висловив думку, що в майбутньому можливий конфедеративний устрій СНД. Як би ви прокоментували це висловлювання?

— Хасбулатов грамотний, розумний чоловік. Він хоче знайти якусь форму майбутньої державності. Як лідерові парламенту, йому сам Бог велів займатися законотворчістю і прогнозувати розвиток держави. Він обдумує ідею конфедерації, тобто все-таки єдиної держави, але конфедеративного типу. Хасбулатов розуміє, що прагнення до автономізації посилюватиметься. Це реальний процес і навіть тенденція. А тепер будуть і протилежна тенденція, і бажання мати якесь централізоване керівництво. Кожна республіка сама може і не справитися із завданнями, що стоять перед нею. Тому потрібен якийсь центр. Нинішній центр у рамках Співдружності нині багатьох не вдовольняє. Нема чіткого принципу взаємодії між державними структурами. Наш спікер парламенту про федеративний устрій не говорить, бо після руйнування, що сталося, це малореально. Він бачить прагнення республік СНД до незалежного існування. Але все-таки потяг до центру залишився, і від Москви залежить багато що. Так історично склалося. Не тому, що вже всі дуже люблять Москву чи хочуть від неї залежати, — така історія. Ну не виходить одразу відірватися від своєї пуповини. Буде це конфедерація чи не буде — науці не відомо. Та Хасбулатов таку тенденцію побачив. Що ж, в цьому є певне раціональне зерно.

— Україна також входила б до цієї конфедерації?

— Ну, батечку, ви перебільшуєте мої прогностичні можливості. Я навіть не впевнений, чи буде конфедерація, а ви вже вимагаєте прогнозу її складу. Поки що я бачу бажання України завоювати більше самостійності. Пориви свободи можна тільки вітати. Я гадаю, це може бути позитивний момент — випробувати свої власні сили, в умовах максимальної самостійності. Україні це буде складно зробити. Часто таке прагнення базується не на бажанні перевірити свої сили — спрацьовує так званий національно-патріотичний фактор: тільки б подалі від цієї Росії, тільки б вийти з-під її впливу. За принципом, висловленим мені однією вашою політичною пані: «Як ви (Росія) нам уже набридли!» Але вийти з-під впливу неможливо. Як, не так і нерозумно, говорилося: жити в суспільстві і бути вільним від нього не можна. А жити в СНД — по суті, жити в своєрідному мегаполісі. Ну як може Україна відірватися від Росії? Повна незалежність — це нецивілізований підхід у принципі, це просто міф. Невже ми для того, щоб повернутися одне до одного, спершу повинні розбігтися, розплюватися на шкоду народам, а потім, перехворівши відокремницькою хворобою, повернутися до якоїсь там форми співробітництва? Невже ж такий факт, як наша спільна «коренева» система — Київська Русь, — не стане гарантом того, що ми не перервемо остаточно зв'язки? А з другого боку, невже ми не в змозі будувати наші відносини на рівні сучасного інтелекту, а зобов'язані шарпати дух предків?

— Сьогодні багато говорять і пишуть про складну внутріполітичну ситуацію в Росії. Лунають навіть голоси, що ще років п'ять-десять — і від Росії залишиться Московсько-Петербурзьке князівство...

— Недоброзичливці завжди хотіли бачити розчленовану Росію. Російське керівництво не дивиться байдуже на дезинтеграційні процеси в федерації. Поїздки Президента Єльцина по країні, його наполегливі роз'яснення, що такі дії до добра не доведуть, відіграють свою роль. Нині у Російській Федерації не та ситуація, щоб її драматизувати. Я не думаю, що російські державні структури розпадуться. Ні, не треба деяким «друзям народу» тішити себе надіями. А те, що люди хочуть втілити ідею національно-культурних автономій, то це нормально. Але я не думаю, що, наприклад, в інтересах татарського народу чи якого-небудь іншого відділятися від Росії. Це може породити непередбачувану відповідну реакцію, що призведе до погіршення життя тих, хто сліпо пішов за сепаратистами. Навіщо проводити такий експеримент на людях, експеримент на виживання? Збоку складається враження, що Росія розколюється. Ні, йде пошук ефективнішого задоволення потреби людей в конкретних регіонах, де до влади прийшли багато в чому нові люди. Ми переживаємо важкий період розвитку, я б навіть сказав, — становлення російської державності. І тут у нас однакові проблеми.

— Які відносини складаються у вас із керівниками України?

— З боку Президента Кравчука, керівників парламенту й уряду я відчуваю розуміння й доброзичливість.

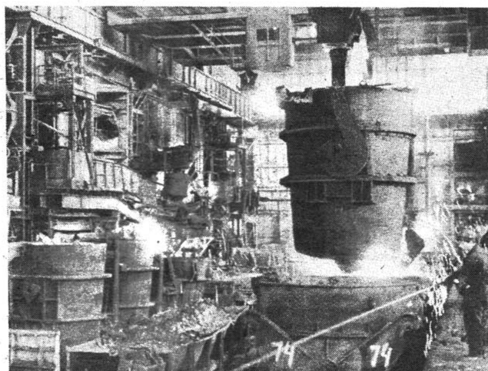
— Дякую за інтерв'ю. Я бажаю вам успішної роботи в нашій країні.

Бесіду провів
Тарас ПЕТРІВ.

Із досьє «Голосу України»
Народився у 1942 році у Новосибірську. У 1965 році закінчив Київський політехнічний інститут. Після закінчення вузу був направлений на роботу до Київського відділення «Променергопроекту» як інженер. У 1967 році був переведений на роботу керівником лекторської групи Київського обкому комсомолу України. З 1969 року — аспірант кафедри філософії Московського політехнічного інституту. Після закінчення аспірантури, у 1971 році, був направлений до ВПШ м. Києва, де й працював 16 років на кафедрі філософії. У 1984 році був направлений до Москви на кафедру філософії у докторантуру Академії суспільних наук. З липня 1991 року до листопада 1991 року працював головою Комітету по науці, освіті й підготовці підприємців Конгресу Російських ділових кіл. 7 листопада 1991 року був призначений Повноважним Представником Російської Федерації в Україні.
14 лютого 1992 року призначений Надзвичайним і Повноважним Послом Росії в Україні. Має дипломатичний ранг Надзвичайного і Повноважного Посла. Володіє українською, англійською мовами. Одружений, має сина і дочку. Захоплюється великим тенісом.

До уваги уряду

Світанки у Дніпропетровську народжуються на Петровці — така красива легенда кочувала з нарису в нарис, з книжки в книжку, котрі ще недавно навперебій розповідали про металургійний завод імені Петровського. Легенда гіперболічно стверджувала, наче сонце щоранку розжарюється в доменних та мартенівських печах, а сходить на небо за заводським гудком. Одначе насправді мала на увазі те, що ранок жовтневої доби вихопився тут саме з цехів Петровки...

Під «ковпаком»

Непарадна візитна картка

Сьогодні у нас складаються інші погляди на недавнє минуле. Та столітня історія заводу якраз і переконує, що нізащо, як не силкуйся, не списати, не викинути у відвали ті успіхи й досягнення, котрими уславився один з найстаріших колективів українських металургів.

Мало хто знає, що з Петровкою намагалися розправитися раніше. Років десять тому зачали вперто тлумачити: старий, добряче зношений завод втратив свою вагу. Залишився, мовляв, тільки завод-символ, завод-пам'ятник. Колись він задавав технологічну моду, був новатором, першопрохідником, а тепер цього немає. Звідси висновок: великого лиха не станеться, коли поступово зупинятимуться агрегати і, врешті-решт, завод припинить своє існування. Поки розбудовувалися гіганти та велетні — металургійні підприємства Кривого Рогу, Маріуполя чи Дніпродзержинська, — на реконструкцію Петровки не вистачало ні сил, ні коштів...

Згодом чутки про неминучу «смерть» Петровки набули майже реальної загрози. Трапилося це так: завод немов схаменувся і задля порятунку зажадав докорінної реконструкції своїх потужностей, та, коли проект реконструкції був уже підготовлений, несподівано став на заваді... рідний облвиконком. Хоч що несподівано — не зовсім точно. Адже домінували злободенні екологічні міркування. Петровка — один з найбільших забруднювачів повітря і води. З часом завод опинився посеред міста. Проект модернізації передбачав збереження доменного та сталеплавильного виробництва, от і обурилося місто: скільки ж можна терпіти, що завод димітиме й чадітиме там, де люди живуть?

Облвиконком погоджувався зберегти лише прокатні потужності — і квит. А завод нізащо: немає повного металургійного циклу — немає й підприємства. Уже не завод, а обрубок. І то мука, а не робота — працювати на привозних заготовках. Далі заводчани заручалися аргументами-обіцянками, що нові агрегати не будуть шкідливі в екологічному плані, та їм не вірили. Чи в нас можливе таке, щоб виробничі об'єкти не забруднювали середовище? Навіщо ж дурити?

Суперечка зав'язалася не на жарт, і металурги, як не старалися, перемоги в ній не здобули. Столітній завод досить «оригінально» залишили в спокої — відмовилися від реконструкції: хай зостається таким, яким він є, на ладан дихаючи. Далі настали ще гірші часи. Коксохіміків і металургів вибили з сідла шахтарські страйки. Розрив економічних зв'язків став вершиною лихоманки.

З нічого дива не буває

Приємні новини, які вже на початку цього року почали надходити з заводу імені Петровського, сприймалися як нежданні або випадкові, викликали навіть сумніви. Отак швидко звикли ми до того, що геть усе в нас розвалюється, шкереберть летить у прірву.

— Якщо говорити про фінансове становище заводу, — розповідає директор підприємства Василь Дерев'янко, — то таким благополучним, як сьогодні, воно ніколи й раніше у нас не було. Майже три мільярди карбованців прибутку одержали в першому півріччі.

— Але ж це тому, — підозріло дивлюся на Василя Івановича, — що нові ціни далися взнаки. Сума, справді, велика. Та що за неї?

— Перерахуймо, приміром, за позаторішніми цінами, — пропонує директор. — Вийде так: теперішній піврічний прибуток втричі перевищує той, що одержали за весь 1990-й.

Забігаючи наперед, повідомляю, що з розповіді Василя Івановича зробив висновок: загроза припинення існування, котра кілька літ уже реально висіла над заводом, виробила у петровців неабиякий інстинкт самозбереження. Можна було змиритися з невдячною долею і занепасти духом, а можна, навпаки, наперекір будь-яким труднощам боротися за виживання. На заводі обрали другий варіант.

Та щоб працювати у сталому й напруженому ритмі, потрібне безперебійне забезпечення виробництва сировиною й заготовками. На жаль, заготовки навіть з сусідніх українських підприємств надходять з перебоями, деякі й зовсім не надходять. Зате приблизно з квітня на заводі створено надійні запаси коксу й залізорудної сировини. Це вже результат праці постачальницької служби.

Багато залежить від виконавської, трудової дисципліни, за яку в минулі роки ми багато, однак безуспішно боролися. Петровцям допомогли обставини. І позаторік, і торік. Коли виробництво падало, то мусили вивільняти людей. Якщо ще минулого року на заводі не вистачало однієї тисячі робітників, то на початку нинішнього — скоротили півтори тисячі чоловік. Ясно, що позбулися гірших, з якими, знай, панькалися. Тепер прийом на роботу практично припинили — от люди й дорожать місцем, не ризикують втрачати заробітки. Як у цехах, так і в управлінських кабінетах, інженерних службах.

Ходять по місту легенди, наче на Петровці найбільше платять. А по скільки, то, мовляв, не зізнаються — «комерційна таємниця». Скажу одне: тут зберегли еквівалентне співвідношення між зростанням цін і заробітної плати.

Останнє, що сприяло поліпшенню фінансово-економічного становища, — зведення нанівець марнотратства, точніше, безмірного витрачання на ремонти технологічного обладнання. Раніше до ремонту агрегатів залучали всілякі спеціалізовані суміжні трести і управління на зразок «домнаремонт», «металургмонтаж» тощо. А з кадрами не все гаразд, багато випадкових людей, які не звикли сумлінно трудитися. Тож і якість робіт бажала бути кращою, хоч грошики брали великі. Тепер Петровка відмовилася від них, зміцнивши власні цехи по ремонту печей та обладнання. «Прив'язали» їх до кінцевих результатів діяльності підприємства. Це набагато дешевше, якісніше, надійніше.

Ста років не дасте...

Якщо бути точним, то заводові імені Петровського — сто п'ять років від роду. І щонайменше сорок останніх з них діючі потужності істотно не оновлювалися. Капремонт — і вперед. Та відомо й таке: чи не єдиний з директорів Василь Дерев'янко вірив і вірить, що Петровці вготоване неабияке майбутнє.

Василь Іванович міркує, що з часом підприємство, найвірогідніше, перетвориться в акціонерне товариство. Дивак, здавалося б, бо хто захоче купувати «халепу» — цехи і агрегати, котрі давно відслужили свій вік. Задарма віддавайте — і то не візьмуть. Як відважитися в «металобрухт» класти свої гроші? З таким «товаром» марно потикатися на ринок...

Під'юджують, підкидають дрів у вогнище й депутати, бо ж Петровка продовжує немилосердно диміти й забруднювати Дніпро.

Чому люди не погоджуються з реконструкцією заводу? Що їх лякає? Василь Дерев'янко давно виносив намір реконструювати завод за найсучаснішим, найдосконалішим варіантом, коли буде споруджено, по суті, екологічно безпечні цехи й печі, але дніпропетровці все ще не можуть повірити, що ми здатні будувати «чисті» металургійні потужності. Наша свідомість, психологія «привчені» до протилежного. Бо де ви бачили, щоб у нас по-людськи зводили промислові об'єкти?

Василь Іванович за кошти заводу відрядив кількох міських депутатів до Австрії: подивіться хоч там, як цього можна домогтися. Чому б не закупити проектів і очисних та утилізаційних технологій. Досить, мовляв, про екологію балакати і кричати, пора на ділі екологізувати виробництво. І Петровка готова стати піонером-взірцем.

Петровка варитиме щорічно близько двох мільйонів тонн сталі, сама й перероблятиме її на сортовий прокат. Тут уже діє сучасний стан «550». Раніше металургійний комплекс України формувався однобоко, тож випускає нині переважно «валовий» прокат! Власного листового, так потрібного машинобудуванню, Україні катастрофічно не вистачає. Оновлена за останніми досягненнями науки і практики, Петровка і зможе постачати його в достатку. Хіба не приваблива перспектива?

Потрібні гроші, валюта? Хоча завод уже й сам заробляє нівроку, допомога уряду конче потрібна. Та найперше потрібне лише одне: віра в те, що ми в змозі врешті-решт побудувати досконале і екологічно безпечне металургійне виробництво.

— І тоді, — посміхнувся Василь Іванович Дерев'янко, невпізнаній помолоділій Петровці ви нізащо ста років не дасте...

Микола НЕЧИПОРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

Дніпропетровськ.

МАТЕРИАЛЬНЫЕ ЦЕННОСТИ:

калькуляторы, факсы, ксероксы, телефоны, компьютеры и многое другое можно приобрести в научно-производственной и коммерческой фирме

Barcon®

TRAIDING LTD

как и везде, впрочем. Но здесь обретаются ценности не менее весомые, хоть и лишенные материальности: качество, доверие, выгода. Сравните цены на оргтехнику за июль в среднем по городу и в Барконе,

Цены на товары	в Киеве	в Барконе	Разн.
Тонер Ricoh M-100	5.8 т. р.	5.3 т. р.	9%
Катридж Canon A-30	28 т. р.	24 т. р.	10%
Телефакс Panasonic KX-F50 B	150 т. р.	129 т. р.	13%
AT 386, 25 МГц, 4/80 Мбт, SVGA	284 т. р.	259 т. р.	10%
то же, с принтером Fujitsu DL-900	362 т. р.	329 т. р.	10%

посетите выставочный зал "Укрвнедрение", где реализуют и принимают на комиссию оргтехнику и офисную мебель.

Поговорите с персоналом.

Вы убедитесь: здесь не только снижают цены. Здесь высоко ценят постоянных партнеров и дорожат хорошей репутацией.

Вот почему здесь всегда

ДЕШЕВЛЕ, НО ЛУЧШЕ.

Киев, Крещатик 5, 3 этаж.

Тел. 228-43-44, 228-15-13, 441-95-06

Услуги брокерской конторы 517-48-69

Formula

ОБУВЬ

на выставке в Киеве в Экспоцентре на Львовской площади, 8

Самые новые образцы по низким ценам для оптовой продажи предлагают фирмы:

WOI.S.A

Warshawa
ul. Ostroroga, 20a
Тел. 390-555 Факс: 633-69-40

Lenfra (ГОЛЛАНДИЯ)

diepenbrockstraat, 8
5151 Kedrunen Holland
Тел. 04163-72850 Телекс. 30818
Факс. 041-63-74715

Вниманию руководителей предприятий, колхозов, совхозов, деловых людей.

Западногерманская фирма «ЕМФ ГмбХ» приглашает Вас посетить стенд фирмы в павильоне «Эллинг» на международной специализированной выставке «Инпродпищемаш-92», которая состоится на территории Республиканского центра выставок и ярмарок с 1 по 5 сентября 1992 года.

Фирма «ЕМФ ГмбХ», а также фирмы, которые она представляет, являются крупнейшими производителями машин и оборудования для пищеперерабатывающих отраслей промышленности.

Мы можем оснастить Ваши предприятия современными технологическими линиями по переработке мяса, птицы, рыбы, производства консервов, включая строительство заводов «под ключ» различной мощности, предложить промышленное холодильное оборудование от холодильных камер для предприятий общественного питания до холодильников-складов для хранения десятков тысяч тонн продукции, заводы по переработке молока и производству пива.

На стенде фирмы «ЕМФ ГмбХ» Вы сможете ознакомиться с последними достижениями в области упаковки и хранения продуктов, производства комбикормов, гранул из свекловичного жома, оборудованием для ресторанов, кафе и баров.

По всем интересующим вопросам просим обращаться в представительство фирмы «ЕМФ ГмбХ» в Украине по адресу:

«ЕМФ — Украина»
г. Киев-1, ул. Крещатик, 1/2
гостиница «Днипро» ком. 724, 735
тел. (044) 229-77-24
факс (044) 229-42-79
телекс 131498 РТВЕМФ-УКРАИНА

«ЕМФ ГмбХ»
Фельдштрассе, 3
3070 Нинбург/Везер, ФРГ
тел. (05021) 60-28-24
факс (05021) 6-60-60
телекс 924293

Ждем Вас на стенде фирмы «ЕМФ ГмбХ» с 1 по 5 сентября 1992 года с 10 до 18 часов в павильоне «Эллинг» на территории Республиканского центра выставок и ярмарок. (г. Киев-85, пр. Академика Глушкова, 1).

ОРАНТА

(УКРДЕРЖСТРАХ)

ВЛАДЕЛЬЦЫ ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ (ФИЗИЧЕСКИЕ И ЮРИДИЧЕСКИЕ)!

Украинская государственная страховая коммерческая организация «Оранта» (Укргосстрах) предлагает новые виды страховых услуг.

Если вы намерены выехать автотранспортом в любую из стран Европы, Северной Америки, Иран, Ирак, Израиль, советуем вам приобрести у нас по самым низким тарифам «Зеленую карточку», которая является единственным документом в обязательном страховании автогражданской ответственности владельцев транспортных средств.

Государственные и совместные предприятия, посольства, представительства иностранных фирм, а также частные лица могут застраховать у нас автомобили за валюту.

На договорных началах (по биржевой котировке) мы страхуем также за купоны и рубли транспортные средства всех форм собственности.

Эти услуги вам могут предоставить как в правлении (город Киев, ул. Грушевского, 34/1), так и в областных дирекциях Укргосстраха.

Телефон для справок в Киеве: 293-01-75.

Ждем вас.

«Оранта» защитит и сбережет.

Фирма оказывает финансовые услуги по взаимным расчетам между предприятиями, организациями Украины и России, содействует в возвращении долгов предприятий России на Украину.

Киев (044)

Телефоны: 220-46-12, 220-97-29.

Телебачення

П'ЯТНИЦЯ

21 серпня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої.
9.00 Хорова спадщина М. Леонтовича.
9.55 Всесвітній форум українців. Трансляція з Палацу культури «Україна». У перерві — документальний телефільм «Гомоніла Україна».
13.00 М. Тутковський. Симфонія.
13.55 УТН.
14.10 Довга дорога додому. Поет М. Руденко.
14.55 Всесвітній форум українців. Трансляція з Палацу культури «Україна».
18.00 Живе слово. Євген Маланюк.
18.30 В єдності свобода. О. Це.
19.00 УТН.
19.10 Мультфільми.
19.30 Арт-майдан. Музична програма.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО.
21.45 Акценти.
22.00 Концерт творчої молоді України до Всесвітнього форуму українців.
23.00 УТН.
23.15 Продовження концерту творчої молоді України.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.50 Мультфільм.
8.00 Новини.
8.20 «Багаті теж плачуть».
9.05 Авторська програма Е. Рязанова «Розмова на свіжому повітрі». Частина 1 — «В. Аксьонов».
10.05 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Непередбачені візити». Художній телефільм. 4 серія.
12.45 Мультфільми.
13.15 Бридж.
13.40 Бізнес-клас.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Подарунок меломану.
14.55 «Золота міна». Художній телефільм. 2 серія.
16.00 Очевидне — неймовірне.
16.40 Мультфільм.
17.00 Новини.
17.25 «З тобою, 81». Концерт Російського народного хору ім. М. П'ятницького.
18.10 Мультфільм.
18.30 Людина і закон.
19.00 ТБ «Нева». Хто з нами?
19.20 Прем'єра телефільму «Пригоди чорного красунчика». 6 серія.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.50 Поле чудес.
21.45 Відпочивай.
22.00 Політбюро. Прем'єра документального публіцистичного телефільму «За вікнами серпень».
23.20 Тінь буревісника. У перерві — Новини.
0.40 «Золота міна». Художній телефільм. 2 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ», II ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Студія «Нота бене».
8.35 «Варвара-краса, довга коса». Художній фільм.
10.00 Вниз по Волзі...
10.25 М-трест.
10.40 Маріїнський театр в Метрополітен-опера.
11.20 Якщо вам після...
11.50 «Санта-Барбара». 66 серія.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Віват, Росіє. Церемонія нагородження захисників Білого дому в Георгіївському залі Кремля.
15.30 Телебіржа.
16.00 Термінал.
16.30 Там-там-новини.
16.45 Антракт.
17.00 Мультфільм.
18.10 Київська панорама.
18.30 Співає В. Буймістер.
19.00 Вісті.
19.20 Свічадо.
20.50 В. Шекспір. «Макбет». Вистава Львівського театру драми ім. М. Заньковецької.
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.20 Продовження вистави «Макбет».

СТУДІЯ ТЕТ-А-ТЕТ

13.35 Мультфільми.
13.55 Худ. фільм «Душа».
15.25 Відеомузика.
18.40 Мультфільми.
19.00 Худ. фільм «Остання реліквія».
20.35 Відеомузика.
20.45 Мультфільми.
21.00 Худ. фільм «Пірат».

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.

РЕДКОЛЕГІЯ: Сергій ПРАВДЕНКО, головний редактор; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-44.

⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.

Загальний тираж 447.500

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311157.

1 2 3 4 5 6 7 8 9